

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek bakalářské práce oponent práce

Jméno studenta: **Eliška Šedivcová**

Název práce: Využití muzikoterapie v hodinách hudební výchovy

Vedoucí práce: PaedDr. Alena Tichá, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Petra Bělohlávková, Ph.D.

Kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení (1–4)
Vymezení cíle práce a jeho naplnění	4
Náročnost tématu na teoretické znalosti	3
Náročnost tématu na praktické dovednosti	–
Adekvátnost použitých metod, způsob jejich použití	2
Hloubka a správnost provedené analýzy	
Práce s prameny a literaturou	3
Logická stavba a členění práce	2
Jazyková úroveň	4
Terminologická úroveň	4
Formální úprava a náležitosti práce	2
Vlastní přínos studenta	3
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	3

Dílčí připomínky a návrhy:

- velmi častý výskyt gramatických nedostatků, např.:
 - „Odnepaměti“ (s. 12); „...výše uvedené příklady definic různých asociací definují MT v užším, psychologickém, významu.“ (s. 15); „z afrických zemí a orientu“ (s. 33);
 - chybný zápis názvů, jmen a dat – „K. Stumpf (1948-36);“ (s. 14), správně Carl Stumpf (1848–1936); „Asociace dramaterapeutů české republiky“ (s. 18); „zvonky koshi“ (s. 33; pozn. oponenta – užívá se název zvonkohra Koshi); „peruánské chřestidlo guiro“ (s. 33; pozn. oponenta – správně Güiro); „panova flétna“ (s. 33); „cajon“ (s. 33; pozn. oponenta – správně cajón);
 - chybný zápis číslovek – „... věkových skupin pubescentů (11 - 15let) a adolescentů (15 - 20let).“ (s. 10 a 31);
 - chybná interpunkce – „... kteří cítí že skupinová forma terapie je pro ně zatěžující.“ (s. 22); „Pokud má skupina více jak 20 členů jedná se o hromadnou MT.“ (s. 22 a 23); „Hudební prostředky muzikoterapie jsou hra na tělo, hlas, a hudební nástroj.“ (s. 23); „Další témata, kterými se zabývá je vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků.“ (s. 24 a 25) aj.;

- chybné užití dvojtečky – „V druhé polovině 19. století taktéž přibývají kritická hodnocení (např.: Ed. Hanslick), ...“ (s. 13); „...definována jako: „... *psycho-terapeutický přístup využívající divadelních prostředků pro nalezení příznivé rovnováhy v oblasti duševní a tělesné nebo ve vztazích či se záměrem osobního rozvoje.*“ (s. 18); „(např.: rodina)“ (s. 23); „(př.: doprovod při vokální činnosti)“ (s. 23);
- nesprávné používání středníku: „R. Steiner (1861-1925; zakladatel antropozofie; obhajoval použití eurytmie*);“;
- výskyt nelogičností nebo zavádějících tvrzení, např.:
 - „...která se využívá v oboru psychoterapie, (psychiatrie a medicíny).“ (s. 15);
 - „Tento druh expresivní terapie vznikl v USA ve 40. letech minulého století z psychoanalýzy spolu s dalšími hnutími zaměřujícími se na tělo.“ (s. 18);
- velmi častý výskyt typografických nedostatků, např.:
 - neslabičná předložka na konci řádku (jen v Abstraktu 3x);
 - téměř v celé práci záměna pomlčky a rozdělovníku;
- odchylky od pravidelné větné stavby, např.:
 - „Významnými představiteli, prezentující prvky muzikoterapie ve svých dílech, tohoto období ...“ (s. 13);
 - „Při muzikoterapii se pracuje s hudebními nástroji tradičního ladění, Orffova instrumentáře nebo etnické hudební nástroje.“ (s. 23);
 - „Hlavním rozdílem mezi muzikoterapií a muzikofiletikou (...) je ten, že se muzikofiletika primárně nezabývá ...“ (s. 28) aj.;
 - „V první fázi byla židle jakožto hudební nástroj podrobena výzkumem.“ (s. 44);
- další chybné, nelogické nebo zavádějící informace, např.:
 - „... ze kterého vychází jednotlivé školy při vytváření Školního vzdělávacího programu ...“ (s. 24);
 - „Ústřední v této kapitole je podkapitola...“ (s. 30);
 - „V této podkapitole se nachází výběr sedmi nejzajímavějších hodin HV výzkumné sondy.“ (s. 30);
 - „Sun´di Baad (= Sluneční buben)“ (str. 33; pozn. oponenta – Sun´di Baad je předzívka jednoho z výrobců sundrumů, tj. slunečních bubnů);
 - „píšťalky ve tvaru ptáka s modifikovaným zvukem“ (s. 33; pozn. oponenta – jedná se o tzv. ptačí píšťalky keramické nebo dřevěné?);
 - „V první fázi byla židle jakožto hudební nástroj podrobena výzkumem. Trvala jednu minutu.“ (s. 44) aj.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

- Předložená práce bohužel vykazuje neúměrné množství jazykových chyb, zejména v její první třetině (prakticky každá strana práce obsahuje některý z výše uvedených nedostatků a výrazně narušuje čtivost textu).
- V praktické části práce je podrobně popsána škola, na níž výzkum probíhal, a to včetně např. instrumentálního vybavení tříd nebo charakteristiky učitele. Otázkou zůstává,

nakolik je možné považovat za věrohodnou naprostou anonymizaci výzkumného prostředí. Vystává další otázka, proč nebyla pro tyto účely sonda provedena na některé ze speciálních škol, které by byly pro muzikoterapeutický výzkum podnětější a mnohem více vypovídajícím prostředím.

- Praktická část práce, která (jak autorka avizuje v úvodu) by se měla opírat o výzkumnou část, je ve naprosté většině popisem několika hodin hudební výchovy, v nichž autorka práce hospitovala. Činnosti, které jsou popisovány, plně spadají do oblasti činnostní hudební výchovy – viz např. hra Tučňáci (s. 35 a 36), k níž se její autor M. Ptáček vyjádřil (telef. rozhovor s oponentkou práce), že se jedná o ryze hudebně pohybovou hru, která nemá autorské muzikoterapeutické zaměření.
- Některé popisy jsou značně nepřesné a vyvolávají ve čtenáři řadu otázek, např.:
 - „Učitelka reagovala na činnost žáků: „*Ted' vám zahrají dva různé tóny a vy mi pak řeknete, který se vám líbil a který vám byl nepříjemný.*“ Žáci ukázky kolektivně rozpoznali. Následoval krátký minutový výklad, kde učitel přiřadil libému zvuku pojem tón a nelibému hluk.“ (s. 45). O jaké dva konkrétní tóny šlo? Jakou měly barvu, délku, sílu a výšku? V čem spočívala libost/nelibost při hře těchto tónů? Jaký je rozdíl mezi tónem a zvukem? Upřesněte pojem hluk.
 - Lze židli nazývat nástrojem? (s. 44)
 - „Na rozdíl od předchozích her nedokázali udržet rytmus, respektive „nechytili“ začáteční rytmus. Toto byl především problém obrů, tancovali moc rychle a nedokázali analyzovat první dobu. S tím jim pomohla učitelka, která v polovině skladby zasáhla a začala tleskat první dobu.“ (s. 37) Jaký je rozdíl mezi hudebním rytmem a metrem?
- Závěrečné reflexe jednotlivých podkapitol opět nespádají do oblasti muzikoterapie, ale obecné hudební psychologie, hudební pedagogiky, hudební sociologie a speciální pedagogiky, což autorka dokládá samotným názvem „Pedagogicko-psychologické hledisko hodiny“, namísto např. Muzikoterapeutická reflexe. Což je patrné např. v kapitole 2.3.1.2, kde se autorka zmiňuje o žácích se spec. poruchami učení, u nichž se „obtížnost realizace úkonu projevovala opožděnými reakcemi při interpretaci rytmických vzorců.“ (s. 43) a kde je v rámci reflexe popsáno pouze hledisko psychologické a sociologické, viz „Kolektiv, ani učitel jejich interpretaci nekomentovali, ani neupozorňovali na rytmické odchylky, naopak kladně hodnotili jejich soustředění a snahu zůstat ve hře.“ (s. 43).

Předložená práce po formální, zejména však obsahové stránce bohužel **nesplňuje** veškeré nároky kladené na bakalářskou práci.

Práci k obhajobě z výše uvedených důvodů **nedoporučuji**, resp. **doporučuji její přepracování** (jazyková stránka) a **doplnění** (muzikoterapeutická reflexe).

Navržená výsledná známka: